

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 23 oktober 2020

Uw brief van: 18 september 2020
Uw kenmerk: STAFAD/DS/VJ/KL200045
Ons kenmerk: 52.314-52.330/II/N
NB

Betreft: klacht met betrekking tot link naar anderstalige informatie over coronamaatregelen

In zitting van 23 oktober 2020 onderzocht de Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht een klacht ingediend omwille van het feit dat op de facebookpagina van de Stad Herentals een bericht verscheen met de tekst “*Nederlands? Français? English? Deutsch? Arabic?*” met een link naar de webstek van het Agentschap Integratie en Inburgering met informatie over de coronamaatregelen in andere talen dan het Nederlands.

In uw brief van 18 september 2020 heeft u de VCT het volgende meegedeeld:

“Het stadsbestuur vindt het essentieel dat al haar inwoners maximaal geïnformeerd worden over de coronamaatregelen. Het is het eerste punt op onze website (<https://www.herentals.be/>). We richtten een callcenter in. We bieden hulp aan (<https://www.impactdays.co/nl/herentals helpt/>), enz. We stellen vast dat vele mensen die hulp vragen met betrekking tot de coronamaatregelen anderstaligen zijn. Omdat het om een aanzienlijke groep inwoners gaat en om onze bijdrage te optimaliseren aan het tegengaan van het verspreiden van het virus COVID-19 zijn we op zoek gegaan naar manieren om die mensen deze belangrijke boodschap zo duidelijk mogelijk over te maken.

Zo kwamen we terecht op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Daarop verscheen op dinsdag 24 maart 2020 het bericht “COVID-19: Meertalige informatie over het coronavirus en de taalwetgeving” (<https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/nieuws/covid-19-meertalige-informatie-over-het-coronavirus-en-de-taalwetgeving>). Op die webpagina wordt verwezen naar de website van het Agentschap Integratie en Inburgering “Coronavirus: meertalige informatie” (<https://www.integratie-inburgering.be/corona-meertalige-info>).

Om maximaal invulling te geven aan onze rol als lokaal bestuur in de globale, federale, Vlaamse en provinciale maatregelen om de verspreiding van Covid-19 te stoppen, hebben we onder andere gebruik gemaakt van de info en documenten die de Vlaamse overheid ons ter beschikking stelde via de vermelde websites.”

*
*   *

In zijn brief van 19 juni 2020 deelde de heer Bart Somers, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, het volgende mee aan de VCT over een gelijkaardige klacht ingediend tegen de gemeente Liedekerke (zie advies van de Nederlandse afdeling van de VCT van 3 juli 2020 nr. 52.136-52.141-52.145):

“Op grond van artikel 11, § 1 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) mag de gemeente Liedekerke uitsluitend het Nederlands gebruiken voor haar berichten en mededelingen.

De coronacrisis is een uitzonderlijke situatie. Om de gezondheid en veiligheid van de bevolking te waarborgen, moet gepast gecommuniceerd worden. De vertaling van de crisiscommunicatie naar een vreemde taal draagt ertoe bij dat de boodschap ook anderstaligen bereikt.

De overheid moet stappen ondernemen als er sprake is van een reëel en imminent risico op het leven of op de fysieke integriteit, waarvan de autoriteiten op de hoogte zijn of behoorden te zijn (de zogenaamde positieve verplichtingen). Het Europees Hof voor de rechten van de mens verwijst naar het recht van het publiek op informatie (artikel 2 EVRM) en een verplichting om essentiële informatie aan het publiek ter beschikking te stellen (artikel 8 EVRM).

Het Hof deed nog geen uitspraak over de vraag of degelijke informatie ook impliceert dat die in bepaalde gevallen meertalig moet zijn.

Rechtsleer wijst erop dat meertalige communicatie soms noodzakelijk is om een effectief recht op informatie te garanderen:

“Alhoewel het Hof nog geen taalgerelateerde verplichtingen heeft afgeleid uit dat recht van het publiek op informatie, komt het voor dat een effectieve en adequate communicatie in bepaalde situaties anderstalige berichten kan vereisen, als het recht op leven of op fysieke integriteit bedrieg is. Anders zou dat recht theoretisch en illusoir blijven (J. BERNAERTS, “Meertalige communicatie in crisissituaties: nood aan een wettelijk kader”, *De Juristenkrant* 29 april 2020, 14).

Tot slot verwijs ik naar de aanbevelingen van *Human Rights Watch* naar aanleiding van de coronacrisis. In deze aanbevelingen wordt aangedrongen op meertalige communicatie:

“All information about COVID-19 should be accessible and available in multiple languages, including for those with low or no literacy.”

Tijdens de uitbraak van het coronacrisis is het belangrijk dat iedereen onmiddellijk kennis kan nemen van de genomen maatregelen en deze correct opvolgt en naleeft. Het is bijgevolg cruciaal om de gehele bevolking te informeren over de genomen maatregelen. Daarom is het aangewezen om deze informatie, naast de voorgeschreven bestuurstaal, eveneens te verspreiden in andere nuttige talen daar waar effectief veel anderstaligen aanwezig zijn. Deze afwijking geldt enkel voor de communicatie over de maatregelen die genomen worden in het kader van het coronavirus/COVID-19.

Dit werd ook zo gecommuniceerd op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

De gemeente Liedekerke kan binnen dit kader meertalig communiceren”

*
*   *

Op 24 maart 2020 werd het volgende gepubliceerd op de webstek van het Agentschap Binnenlands Bestuur:

“De Vlaamse steden en gemeenten, zonder taalfaciliteiten, moeten hun algemene communicatie in het Nederlands verspreiden. De Vlaamse gemeenten met taalfaciliteiten moeten hun algemene communicatie in het Nederlands en het Frans, met voorrang voor het Nederlands, verspreiden. Dat volgt uit de Bestuurstaalwet.

Tijdens de uitbraak van het coronavirus is het belangrijk dat iedereen onmiddellijk kan kennis nemen van de genomen maatregelen en deze correct opvolgt en naleeft. Het is bijgevolg cruciaal om de gehele bevolking te informeren over de genomen maatregelen. Daarom is het aangewezen om deze informatie, naast de voorgeschreven bestuurstaal, eveneens te verspreiden in andere nuttige talen daar waar effectief veel anderstaligen aanwezig zijn.

Het Agentschap Integratie en Inburgering stelt meertalige informatie over deze maatregelen ter beschikking.

Deze afwijking geldt enkel voor de communicatie over de maatregelen die genomen worden in het kader van het coronavirus/COVID-19.

*
*   *

De plaatselijke diensten in het homogeen Nederlandse taalgebied stellen hun berichten en mededelingen aan het publiek uitsluitend in het Nederlands (art. 11, § 1 SWT).

Het Agentschap Integratie en Inburgering dient als dienst van de Vlaamse Regering op grond van artikel 36 §§ 1 en 2 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands te gebruiken als bestuurstaal, uitgezonderd met betrekking tot de gemeenten met een speciale taalregeling, waarbij op die diensten de taalregeling van toepassing is die door de SWT wordt opgelegd aan die plaatselijke diensten.

De Nederlandse afdeling van de VCT heeft in verschillende adviezen gesteld dat zij er zich van bewust is dat administraties en openbare diensten heden ten dage regelmatig in contact komen met een anderstalig publiek door de aard van de dienstverlening en door specifieke projecten die door hen worden ontwikkeld, bijvoorbeeld in het kader van integratie. Het gebruik van vreemde talen, naast de SWT, kan dan wenselijk zijn.

De VCT heeft in haar rechtspraak aanvaard dat voor specifieke projecten een andere taal of talen kunnen worden gebruikt dan deze die door de SWT worden voorgeschreven (VCT 49.138 van 30 juni 2017 en 47.055 van 18 september 2015). In de vaste rechtspraak van de VCT geldt deze uitzondering echter voor de plaatselijke diensten, en op voorwaarde dat het een vertaling betreft en dat in de anderstalige teksten duidelijk aangegeven staat dat het een vertaling betreft. Ook moet de tekst eveneens in de opgelegde taal of talen beschikbaar zijn zodat het duidelijk is dat particulieren over dezelfde informatie beschikken in de opgelegde taal of talen.

Deze vaste rechtspraak heeft als doel iedere uitzondering op de SWT te beperken tot hetgeen absoluut noodzakelijk is in het algemeen belang (VCT 9 november 2018, nr. 50.366). Iedere uitzondering dient aldus zo veel mogelijk beperkt te worden in zowel omvang als tijd, aangezien het gebruik van vreemde talen enkel uitzonderlijk of als overgangsmaatregel kan worden toegestaan. De VCT heeft bijvoorbeeld in het verleden gunstige adviezen gegeven over het gebruik van de andere talen toegestaan wanneer dit gebruik noodzakelijk was voor de volksgezondheid.

In het kader van de coronacrisis is het gerechtvaardigd dat de maatregelen ter bestrijding van deze crisis in andere talen dan het Nederlands worden gesteld (zie adviezen van de Nederlandse afdeling van de VCT in dezelfde zin: adviezen nrs. 52.121 van 10 juni 2020; 52.136-52.141-52.145 van 3 juli 2020, 52.194 van 3 juli 2020 en 52.154 van 3 juli 2020).

Het gebruik van andere talen door de stad Herentals beperkt zich tot de tekst “*Nederlands? Français? English? Deutsch? Arabic?*” met een link naar de webstek van het Agentschap Integratie en Inburgering, zowel op haar facebookpagina als op haar webstek. Een bepalend element bij de beoordeling van de noodzakelijkheid van het gebruik van andere talen naast het Nederlands is de duur van verblijf in de Vlaamse Gemeenschap. Door enkel te verwijzen naar een pagina van de webstek van het Agentschap Integratie en Inburgering richt de stad Herentals het gebruik van andere talen *in casu* zich tot degenen die zich in eerste integratiefase bevinden en nog niet de gelegenheid hadden voldoende Nederlands te leren en te leren kennen.

Op de webstek van het Agentschap Integratie en Inburgering staat duidelijk aangegeven in de anderstalige teksten dat het een vertaling betreft, en zijn de anderstalige teksten eveneens beschikbaar in de opgelegde taal, *in casu* het Nederlands.

De klacht wordt ontvankelijk en ongegrond bevonden ten aanzien van de stad Herentals.